

SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHÁZI ALKALMAZOTTAK SZOCIÁLIS ÉRDEKEIT VÉDŐ SZAKLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Nem szakegyleti tagok részére:
 Egész évre — — — 15 kor. | Fél évre — — — 7 kor. 50 fill.
 Szabadszervezetek tagjai részére: havonta 40 fill.

Megjelenik havonta háromszor,
 ugymint: 8-án, 18-án és 28-án.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 VII. kerület, Kertész-utca 25. szám, I. emelet 10.
 ahová a kéziratok, levelek és pénzküldemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Bojkott és zárlat.

Bojkott alatt áll: A „Fogadó”
 című fércalmény. Szervezett szakmunkás a „Fogadó” nem olvassa.

Zárlat alatt áll: Szabadka város,
 hel a szaktársak mozgalom előtt állanak. Senki Szabadkára ne utazzon.

**Éttermi szaktársak
 figyelmébe!**

Kérjük a szaktársakat, hogy akik lapot nem kapnak, sziveskedjenek pontos címüket velünk tudatni, mert a hiányos címek miatt rendkívül sok lapot kapunk vissza.

A kiadóhivatal.

Meddig tart még ez a zűrzavar?!

Valamint a fejlődést megállítani újában nem lehet, éppúgy nem lehet az éttermi segédek osztálytudatos szervezkedését (seu ma már tönkre tenni, mert atát tör az magának a nemzetközi szociáldemokrata eszmébe veteti bizalmával.

(Sch.) Igen, azt kérdem én az éttermi segédektől.

Meddig tart még ez a zűrzavar a mi tíz hónapos osztálytudatos szervezetünkben?

A fenti idézetben azt mondom, hogy a fejlődésben nincs megállás és ebből önként folyik, hogy az éttermi segédek osztályharc alapján álló szervezkedését nem lehet már tönkre tenni. Hogy ez így van, be fogom bizonyítani.

De hátráltatni és megnehezíteni lehet. Azt is bizonyítani kívánom.

Nem szándékozom cikkemben személyeskedni, de ha mégis esetleg megemlítek személyeket, ez csak azért történik, hogy könnyebben megértsük egymást. Mert hogy az egymás köicsönös megértésére nemcsak az egyes embereknek van szükségük, hanem az összes éttermi segédeknek, az elvtársaknak.

Már most, hogy az éttermi segédek osztálytudatos szervezkedését miért nem lehet tönkre tenni, ahoz nem kell nagy tudósnak lenni, hogy ezt kitaláljuk.

Volt és van az éttermi pincéreknek úgynevezett B. P. E.-ük, mely 73 éves múlttal dicsekedhetik.

Már most, ha visszatekintünk a 73 év óta fennálló egyesület működésére és kutajunk, mit is teit az éttermi pincérség érdekében, nagyon furcsa eredményekre bukkaunk. Hogy az össpincérség gazdasági

érdekeit egy szemernyivel sem mozdította elő, azt nem kell bizonyítanom. Talán az önképzést, a tagok kulturális előhaladását szolgálta? Azt nem, mert akkor volna könyvtára. És társadalomtudományi előadásokat sem rendezett. De azért végzett mégis a B. P. E. valamit. Fentartott egy kaszinót a pincérek kiváltságosainak és kizárta kebeléből a 35 éven felülieket, mert lévén a B. P. E. betegségyelőző egyesület is és mint ilyen, kizárt köréből minden modern eszmét, míg az éttermi pincéreket is a modern társadalmi fejlődés és a gazdasági szükség-szerűség az osztálytudatos, szociáldemokratikus szervezkedésre nem kényszerítette.

Ebben a társadalmi szükségességben van az az erő, mely az éttermi segédek osztályharc-alapon való szervezkedését nem engedti tönkretenni. Minden elfogulatlanul gondolkodó szaktársunk előtt tisztán áll az a tény, hogy bennünket a szervezkedésre gazdasági okok készítettek.

És hogy ez így van, bizonyítani kívánom azzal, hogy szervezkedésünk megkezdéséig az éttermi pincérek átlagos fizetése havi 8-10 forint között váltakozott, amelyből hektografra, ablaktisztításra, ezüstre sít-re (ami végre mégsem a pincér dolga) havonta 4-5 forintot levontak azok a főnökök, akik 75 éven át egyletesdít játszottak a pincérekkel azért, hogy a pincérek minél tovább megmaradjanak kizsákmányolható médiumoknak.

Nem volt sem szabadnap, sem tisztesség bánásmód, de voltak a *„cupringerek”*, akik nyújták a pincért azért, hogy a fent leírt és a valóságban létezőt helyzethez hozzájuttassák.

Igen, ezek az okok voltak a rugói annak, hogy az éttermi pincérek is szervezkedni kezdtek, hogy lerázzák magukról a testükön élősködő *vérszopó cupringereket* és értéke-szebbé tudják tenni a munkaerejüket akkor, amikor a *„koldusfillérek”* is napról-napra gyérebben hullanak a rohamosan emelkedő házbér- és élelmiszerdrágulások mellett.

És most nézzük, mit hozott a tízhónapos szervezkedés a 73 éves B. P. E.-tel szemben az éttermi pincéreknek.

Ugy-e bizony egy kollektív szerződést, amelyben biztosítva van a számunkra heti 8-10, sőt 12 korona fizetés minden levonás nélkül, a régi 8-10 forintos havi fizetéssel szemben. Van szabadnap, kizárólagos egyleti munkaközvetítés is — volna, ha nem veszekednénk. Megköveteljük a tisztesség bánásmódot, rendezzi a szerződés a tanonctyvet, ami nagyon fontos az éttermi segédek helyzetének javításában.

Ezek az eredmények ma mind megvan-nak papíron, de kérdés, hogy a valóságban léteznek-e. És ha igen, kérдем én, hogy meddig fognak létezni, ha az éttermi segédek a hetek óta tartó pártoskodást és az egymás elleni testvérharcot be nem szün-

tetik. Mert a munkások egymás elleni harca jó és kedves dolog, de csak a munkások ellenségének. Már pedig mi körül vagyunk véve ellenséggel.

Itt van az ipartársulat, de ennél megrög-zőttebbek az ügynökök, akik százakat resz-kiroznak arra, hogy köztünk viszáltyt szit-sanak. És itt van a nemzeti kormány, amely minden pillanatban lecsaphat ránk ragadozó körmeivel.

Ha mi idejekorán nem akarjuk észre-venni a Damokles-kardot, hát bizony könny-nen megeshetik, hogy fejünkre sujt és ha nem is semmisíti meg szervezkedésünket, de mindenesetre hátráltatja és megnehezíti.

Mi szükségünk van nekünk a pártosko-dásra? Vagy egyáltalán beszélhetünk-e mi pártokról?

Itt csak egy párt, illetve eszme és cél lehet és ez az, hogy az osztályháfc alapján szervezkedő pincérség gazdasági és politi-kai jogait megvédjük.

Aki ennek ellenkezőjét akarja, annak pusztínia kell előbb vagy utóbb, mert a modern eszmék harcosai az összesség ér-dekében el fogják söpörni utjokból a ma-radi elemeket, akik csak kárára lehetnek, habár rövid ideig is, az éttermi segédek érdekeinek.

Mondjuk, hogy ha azok, akik Boór- és Varga-pártot igyekeztek az éttermi segédek között csinálni, az orszálytudatos szociáldemokrata szervezetet akarták megdönteni, bizony helytelenül gondolkoztak és csabódtak önmagukban, valamint mindazokban, akiknek hittek, mert — mint fentebb mon-dtam — hátráltatni ugyan lehet az osztály-harc alapján való szervezkedést, de azt megdönteni már nem lehet.

És aki erre törekszik, az csak árulója lehet az össpincérségnek.

Már pedig ezt még csak elképzelní sem tudom még azokról sem, akik nehezen tudnak megbarátkozni a nemzetközi szociáldemokrata eszmével.

Én csak egy megoldást találok a kibonta-kozásra, hogy az össpincérség érdeke kárt ne szenvedjen és ez az, hogy utat kell en-gedni a modern eszméknek, friss vért, új erőt kell önteni a szervezetbe, hogy alkot-hassunk maradandó munkát a pincérség javára. Fogjunk munkához. Legyen min-den üzletben bizalmiférfi, aki örkődik a szerződés betartásán és azon, hogy minden szaktárs tagja legyen az egyesületnek és a szabadszervezetnek, amelybe pontosan fizes-sék járulékaikat, hogy legyen puskapor a közös ellenség legyőzésére akkor, amikor az újabb küzdelem elérkezik.

Szaktársak!

Mindenütt, ahol megfordultok, agítálatok a „Népszava” érde-kében!

Az országos szabadszervezeti alapszabály tervezete.

Lapunkban már többször megírtuk, hogy milyen okok és körülmények készítették bennünket arra, hogy szabadszervezetben «centralizáljuk» a magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi alkalmazottakat.

Szántalanszor kimutattuk azt, hogy súlyos gazdasági helyzetünket megjavítani csak úgy leszünk képesek, ha a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak az egész országban egy eszmében egy célért küzdenek. De meg az a körülmény is, hogy a jelenlegi «nemzeti» kormány munkáselellen politikájával, egy a munkáltatók és az ügynökök közös kizsákmányolása ellen sikeresen csak úgy védekezhetünk, ha végre egyek leszünk nemcsak a kizsákmányoltakban, de a kizsákmányolás elleni küzdelemben is. Hogy céljainkat minél sikeresebben elérjük, az alábbi tervezetet ajánljuk szaktársaink megvitatására.

Országos szabadszervezeti szabályzat.

A magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szabadszervezetének szabálytervezete;

tárgyalta és az összehívandó országos szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos értekezletének elfogadásra ajánlja a budapesti éttermi segítők, kávésegitők és kávéfőzők szervezetéből kiküldött és már működésben levő bizottság.

Hogy a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak súlyos és rendezetlen gazdasági helyzetüket megjavíthassák, egységes szervezkedésre van szükség.

Ennek elérhetőségéért az itt lefektetett pontok végrehajtásában véljük.

1. Az országos szervező bizottság áll 11 tagból, és pedig 4 az éttermi-segítők, 4 a kávésegitők és 3 a kávéfőzők részéről delegált szaktársakból.

2. Egy hetenként megjelenő szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szaklapja indítandó meg.

3. Országos ellentállási pénztár létesítendő. Az országos szervező bizottság feladata: A magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szervezése, jobb munkafeltételek és szabadnapok kivívása, az ügynöki rendszer megszüntetése és egy lehetőleg egységes országos árszabály keresztülvitele.

E célok elérésére szolgálja:

1. Minden szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazott erkölcsi kötelessége, tagja lenni az országos szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szabadszervezetének, melynek ellentállási alapjába heti 22 fillért befizet, melyből 10 fillér az ellentállási alapra, 10 fillér a lapilletékre fordítandó. A már meglévő és alakulandó önálló szabadszervezetek a megállapított 22 fillérből 2 fillért a saját kiadásai fedezésére fordítanak. Oly városokban, ahol a szaktársak csekély száma miatt nem alakulhat szabadszervezet, ott a szaktársak saját maguk esetleg egy megválasztott bizalmi emberük tarja fenn a központtal az összeköttetést.

2. A helyi és vidéki szervezetek által befizetett járulékok külön számlán kezeltetők. Sztrájk és kizárások esetén elsősorban csak a sztrájk vagy kizárás területéről befizetett járulékok folyósíthatók. Csak másodsorban terhelhető meg a központosított ellentállási alap. Az így folyósított összeg visszaadandó. A már létező szabadszervezetek meglévő ellentállási pénze megőrzés végett a központra helyezendő el.

3. A központi szabadszervezet működésének első esztendőjében csak a munkáltatók által tömegesen kizárt szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottakat támogathatja heti rendes segéllyel.

A segélyezés módjai.

A bérmozgalmakban résztvevők támogatásáról a központi szervező bizottság intézkedik a központi ellentállási alaphoz nyújtandó anyagi segély által.

Bérmozgalom és kizárások esetén csak azon szaktársak tarthatnak igényt segélyre, akik legalább 2 hónapja tagjai a szervezetnek.

Az anyagi támogatás támadó sztrájk esetén a 8-ik naptól, védelmi sztrájk (kizárás) esetén a 4-ik naptól igényelhető.

Nőtlen férfitagok vagy nőtagok heti 8 koronán, nős tagok heti 12 korona segélyre tarthatnak igényt.

Sztrájk bojkott és kizárások.

1. Minden olyan támadó sztrájk, amely a szakma valamely ágazatánál a város területén dolgozó összes szaktársakra kiterjed, a megkezdése elől 10 nappal a központi szervező bizottságnak (lapbizottság) valamint a helyi szervező bizottságnak bejelentendő. Egyes üzleti sztrájk vagy bojkott legalább egy héttel előbb jelentendő be; kivételt képez a kizárás vagy a védelmi sztrájk, melynek bekezdése előre nem látható.

2. Oly esetben, amikor védelmi sztrájk és bojkott kimondása válik szükségessé, ilyen körülményl a központnak azonnali be kell jelenteni és csak ennek hozzájárulása esetén lehet a sztrájkot és bojkottot kimondani.

3. Az 1. pontban jelzett általános jellegű bérmozgalom csak az esetben indítható meg, ha a központi szervező bizottság ehhez hozzájárul.

Csak azon sztrájk, bojkott vagy kizárás vételik figyelembe a központi szervező bizottság által, melyet a helyi szervező bizottság jelent be.

4. Mindennemű bércsökkentés és bojkott csak az esetben mondható ki, ha azoz az e célból egybevitelt értekezleten az abban érdekelt szaktársaknak legalább kétharmada titkos szavazással hozzájárul.

5. Mindennemű sztrájk, bojkott vagy kizárás esetén a helyi szabadszervezetek megbízottai kötelesek értesíteni a központot:

a) a mozgalmat indító okairól és a felállított követelésekről; b) időközben a mozgalmat állásáról és a beállított változásokról; c) a mozgalmat befejezésével annak tartamáról, az elért eredményről, az abban résztvevők számáról; d) elszámolni a befolyt és kifizetett segélyekről.

6. Ezen szabályzat be nem tartása esetén a mozgalmában résztvevők sem erkölcsi, sem anyagi támogatásban nem részesülhetnek.

Az országos értekezleten képviselheteti magát minden egyes szabadszervezet, és pedig 50 tag 1 küldöttel, 300 tag 2 küldöttel, 500 tag 3 küldöttel és 500 tagon felül 4 küldöttel képviseljük a tagokat.

Az országos szervező bizottság képezi a lapbizottságot, melyet az országos értekezlet választ meg, és pedig 1 elnök, 1 pénztáros, 1 szerkesztő, 1 titkár, 2 ellenőr, 4 számvizsgáló és egy lapkezelőt.

Utasítások.

I. A szabadszervezeti, lap, sztrájk és a mozgalmat intézésére mindenütt szervező bizottság választandó, melynek kötelessége oda hatni, hogy minden üzletben bizalmiférfi legyen, mert a bizalmiférfiak képezik a szervező összeköttetést; a szervező bizottság ellenlégi a hozzájárult fontosabb ügyeket. Fontosabb ügyekben csak a bizalmiférfitől kell hozzájárulást adni.

II. A szervező bizottság a bizalmiférfikkal önkéntes a szabályok betartásán s kötelességük oda hatni, hogy minden e szakmában dolgozó egyén szervezete legyen, az ügynöki közvetítést az egész országban megtörni, lehetőleg egy országos árszabály jusson érvényre.

III. A szervező bizottságot nyilvános gyűlésen, esetleg értekezleten választják a szaktársak, melynek mandátuma egy évig tart. Időközben megszűnt szervező bizottság tag helyébe a bizalmiférfiak sorából lehet választani.

IV. A szervező bizottság áll 5, esetleg 11 tagból, ugyint: elnök, pénztáros, titkár, aki egyuttal kezeli a lapot, ellentállási bélyegeket és kártyát, két ellenőr és a választmányi tagokból. A lapkezelő címe beküldendő a központnak.

V. Előzetes címén fizetendő az országos ellentállási alap. Az előzetési (előntállási) kártyát bélyegeket a lapkezelő adja ki. Ő szedi be a pénzt és tartozik azzal a központnak elszámolni.

VI. A központi lapra el az országos szabadszervezet csoportjait a megjelölt könyvekkel, utasítással, a szükséges bélyegezzel és előzetési (ellentállási) kártyákkal. A vidéki csoport, illetve szabadszervezet megalakulásához szükséges, hogy a központ kiküldöttje jelen legyen.

Előttünk fekszik a tervezet, melyet közzéteszünk azért, hogy minden szaktársunknak módot nyújtsunk arra, hogy észrevételeiket megtegyék és esetleges javaslataikkal hozzájáruljanak, hogy a szabályzat olyan legyen, amelyben felelőtlenség mindaz, amelynek végrehajtása ügyünket előmozdítja s helyzetünket megjavítja. A vidéki szaktársaink talán azt mondhatnák, hogy mi fővárosi szaktársak kissé «autokratikusnak» jártunk el, hogy már is megindítottunk egy háromszor megjelenő lapot és az országos szervező bizottság is működöttük.

Hát ez a vád nem illet meg bennünket, mert mikor ezirányú működésünket megkezdjük, csak kötelességünket teljesítjük és szaktársaink érdekeit védjük. De meg már körülbelül másfél éve országos agitációt végeztünk akkor, amikor szakajainkat az ország különböző városaiba szaktársaink megküldtük azért, hogy saját helyzetüket megjavításért a szervezkedés mesyéjére szólítsuk őket. Agitációnk nem volt eredménytelen, mert több vidéki városban szép eredményekhez jutottak szaktársaink. De az eddigi agitáció már tovább ebben a formában fenn nem állhat, részben azért, mert bennünket anyagiakban teljesen kimerített, másrészt (és ez a fontosabb ok) magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottaink helyzetén gyökeresen csak úgy

vélhetünk javítani, ha azok egy országos szervezetben tömörülve, szociáldemokratikus alapon szervezkednek gazdasági és politikai jogaik kiküzdéséért.

Az id. országos szervező bizottság megbízásából:
Schönherr József
titkár.

Szervezeti ügyek.

Mint már tudtuk, az országos szervező bizottság saját bélyegeket fog forgalomba hozni.

Ezen bélyegeket és a hozzávaló tagkönyveket már elkészültek és folyó hó 5-én kiosztásuk megkezdődött.

Minden szervezet, úgy a fővárosiak mint a vidékiek, ezen bélyegeket ellenében fizetik a lapilletéket és egyéb járulékaikat.

Bélyegeket és tagkönyvecskék kizárólag az országos szabadszervezet központi titkárságánál szerezhettek be.

Minden szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazott, ki ilyen tagkönyvecskével bír, tagja az országos szabadszervezetünknek és a magyarországi szociáldemokrata pártnak.

Az országos szervező bizottság részére intézendő összes leveleket és tudósításokat kérjük a szaklap címére, a pénzküldeményeket pedig Farkas János felelős szerkesztő címére: Kertész-utca 25. szám, I. emelet, 10. ajtó alá küldeni.

Az országos szervező bizottság.

A kávésegitők szabadszervezete. A budapesti kávésegitők bizalmiférfi-testülete július 24-én tartott értekezletén a következő határozatot hozta:

1. Elfogadja a szervező bizottság által ajánlott országos szabadszervezeti bélyegeket.

2. Az eddigi heti járulékot felemeli nyolc fillérré, mely a munkanélküli alap javára fordítatik.

3. Miután a munkanélküliek egyleti tagdíjat nem fizetnek, ehelyett szinten a szabadszervezeti járulékokat (u. m. lapilleték, munkanélküli alap stb.) fogják fizetni.

4. Négy taggal a szervező bizottság kiegészítették.

Az augusztus 5-én tartott bizalmiférfi értekezleten hozott határozatok:

1. Minden bizalmiférfi köteles hétéven tartani kimenőt és az értekezleten pontosan megjelenni. Ahol nehézségbe ütközne a kimenő keresztülvitele, annak okát a bizalmiférfi a szervező bizottságnak köteles bejelenteni.

2. A nyolc fillér munkanélküli járulékg legközelebb taggyűlés elé kerül megvitatás végett.

A kávésegitők szervező bizottsága.

Választmányi határozatok. A kávésegitők szakszervezete választmánya felhívja a munkanélküli tagokat, hogy nyilvántartás végett kötelesek minden héten az irodában jelentkezni. Aki nem jelentkezik, az üzletben levőnek tekintetik.

Az összes tagok tudomására hozzatik, hogy a magánközvetítés az ügyvezetés által tudomásul nem vétetik. Indokok. Valóságilag elfajult már az a szokás, hogy a szaktársak egyik üzletből ki-, a másikba belépnek.

Mindez pedig az egyesület tudomása nélkül történik. A munkaadók részéről is sürül a panasza, hogy a csereberélők az üzletből minden felmondás nélkül távoznak. Ezentul tehát az önjánlkozók kísérő levelet nem kapnak.

A kávésegitők választmánya.

Figyelem, éttermi segédek! Az eddigi szervezeti könyveket kérjük behozni, mert azokat az országos szervezeti könyvekkel cseréljük be.

A bizalmiférfiak pedig tartsák kötelességüknek, hogy a lap- és ellentárási díjakat pontosan beszedjék.

A Schuller-étteremből három szakértőnk azért, mert pontosan megjelentek (!) ... az ellenállási kasszába egyenként egy-egy koronát küldtek. Csak továbbra is ilyen pontosan!

Fenyőházáról kaptuk az alábbi táviratot:

«Kedves szaktársak! Üdvözljük az új szervező bizottságot és a bizalmiférfiakat. Kitartást a szocializmusban, dolgozzatok az összesség javára.

Erődy, Pribber, Haber, Fáth, Lótz, Madl, Dobos és Lóssay.

Sztrájk a Kaján és Társa Lipótköri éttermében. A Kaján és Társa éttermében dolgozó szaktársaink a főpincérről és a csapossal egyetemben múlt hó 26-án sztrájkba léptek.

Okot a sztrájkra az szolgáltatott, hogy a szakácsné, aki a főnökeinek úgy látszik jobb keze volt, sehogyan sem tudott megbarátkozni azzal, hogy ő, aki kidermedte gazdájának bizalmát, miért ne baszkodhatnék a pincérek felett, különösen akkor, amikor az ilyen eljárásokkal csak még jobban rászólgál arra, hogy mindkét gazdájának kedves szolgálatot tehesz. Szaktársaink többször figyelmeztették a szakácsné, aki mellesleg megjegyezve főpincér neje (Még ez is? Szerk.), hogy hagyjon fel a szervezettel és a szervezett éttermi segédek gyűlésével, mert különben baj származhatik belőle. Azonban a többszöri figyelmeztetés dacára is a t. jobb kéz csak nem akart illően viselkedni. Erre szaktársaink, hogy megtorolják a szervezeten és a szervezett éttermi segédeken elkövetett sértéseket, követelték a szakácsné elbocsátását, amit persze Kaján ur megtagadott. Erre aztán július 26-án délelőtt az ott dolgozó szaktársaink sztrájkba léptek.

Kaján ur, aki azt mondta szaktársainknak, csak menjenek, majd dolgozzátok ő hordárakkal, már délután 3 órákor telefonon hívta a szervező bizottságot tárgyalni. A szervező bizottságból Schönher, Weisz, Herczeg és Gremont szaktársak jelentek meg s a következő megállapodás jött létre:

1. A szakácsné 8 napon belül elbocsátatik és bocsánatot kér a pincérektől.

2. Három hónapon belül a sztrájkban résztvevők közül senki el nem bocsátható.

A követelések aláírása után szaktársaink este 1/2 órákor munkába álltak és aznap éjjel Kaján ur társa, a kedves Farkas barátunk, vigan húzatták a filbémaszó Wagneroperákat és magyar csárdást.

A szakácsok és szakácsnék pedig végre beláthatnák azt, hogy az ő érdekeik is csak úgy védhető meg, ha szervezkednek párhuzamosan az éttermi segédekkel s nem ellenségek, hanem testvérek lesznek.

Schüller ur, hívősvölgyi vendéglős, csak nem akar megbarátkozni a szervezett éttermi segédekkel. Hát mi nem is annyira az ő barátságát szeretjük, mint azt, hogy ma már megköveteljük még egy hívősvölgyi vendéglős urtól is, hogy a szervezett éttermi segédekkel tisztességes hangon beszéljen. Mert bizony azok a boldog idők már elmúltak. Schüller ur, amikor ön a pincérről csak úgy beszél, mint valami ócska *inventár*-darabban. Ma a pincér szervezett munkás és megköveteli, hogy vele az a munkaadó, akinek jólétéhez a munkájával hozzájárul, meg is becsülje. Ruska Lajos szaktársunkat pedig figyelmeztetjük, hogy ha már munkaerőjét eladta Schüller munkáltatónak, de ne töltsé azt, hogy vele és kisegítő szaktársaival a munkáltatójuk gorombáskodjon.

Még kell tanítani móresre azt a gazdát, aki a kötelességtudó pincérről durván bánik.

Hernhut zugló vendéglősnél van egy csapos, aki az ott dolgozó szaktársak egyikét a napokban egy doronggal le akarta ütni. Hogy szaktársunk megmenekült az orvul támadó bestiális csapatól, annak köszönhető, hogy idejekorán észrevette a leelkedő fenevadat.

A gaz merényletet azért akarta a csapos elkövetni, mert szaktársaink kijelentették, hogy az ő bátyjával, aki különben sem pincér, sem szervezett munkás, nem dolgoznak. Ezen kijelentésre a csapos, akinek nevét majd tudatjuk, kútya, szervezett szocialisták, stb. kifejezésekkel illette szaktársainkat. Természetesen, szaktársaink nem hagyták annyiban a dolgot, mert a merénylőt feljelentették a rendőrségnél. Azonban nem rendőrség keli az ilyen fajankónak, hanem bojkott. Szervezett éttermi segédek ne dolgozzanak az ilyen butasággal teleivódott koponyájú bestiálkkal.

Bocsánatkérés. Alulírott ezennel kijelentem, hogy július hó 29-én, Nagy Géza Aréna-úti éttermében a köztem és a konyhaszemélyzet között felmerült félreértésekből kifolyólag sem az éttermi segédek, sem a szervezetet sérteni nem akartam. Amennyiben ezt mégis megtettem volna, ezért nyilvánosan bocsánatot kérek. Budapest, 1907 július hó 30.

Károly Lajos, csapos.

Kávészáki köréből.

Szervezkedjünk!

Körülbelül hat hónapja, hogy a kávéfőzők rendszer évi közgyűlése lejajlott. A közgyűlést megelőző izgalmas napokon aki a kávéfőzők mozgalmát figyelemmel kísérte, tisztában lehetett a helyzettel, hogy mi fog következni. Tényleg be is következett az, hogy a régi vezetőség — egynehány kivételével — teljesen új elemekkel kicserélődött. Abban a boldog mámorban ringatta a szaktársak nagy része magát, hogy most a kávéfőzőkre egy új, eddig ismeretlen, boldog korszak fog következni, mert a régi elemek elsöpörték, akik az ő szemükben szálkák voltak, vagyis ahogy ők megírták őket a gazember névvel. De azok, akik így gondolkoztak, nagyon csalódtak, mert először alig zajlott le a közgyűlés viharos napja, Magyarország főtrepovja megsajnálta bennünket és szakegyletünket az ő védő szárnyai alá vette megőrzés végett. És így ennélfogva nem volt alkalmunk megismerkedni az új vezetőség önálló működésével és üdvös munkáival, amit programjával kitűzött.

De mi, akik a szervezet mozgalmait szemmel kísérjük és benne aktív részt veszünk, azt tapasztaljuk és látjuk, hogy a kávéfőzők és konyhalegények egy nagy része nem az öntudatos szociáldemokrata munkásokhoz illően viselkedik, mert napirenden vannak a surlódások, a leggyalazatosabb vádaskodások, személyeskedések egyik-másik szaktárs iránt.

Szaktársak! Igazi öntudatos munkás nem így cselekszik.

Ne legyünk mi testvérgyilkosok, ne duljunk fel mi a saját otthonunkat, mert mind ostoba ember, aki a saját lába alatt ássa a talaját. Nem vagyunk-e eléggé kitve a hatóság üldözéseinek? Vagy a gőgös munkálatok kiszípolozásának? Ez még mind nem elég? Saját munkásterveink üldözésére vállalkoztunk? Megálljunk szaktársak! Ez így nem lesz jó. Ne tapogatózunk a sötétségben, ne vádaskodjunk burkoltan, ne gyanusítsunk meg senkit alaptalanul, ilyen aljas eszközökhöz öntudatos kávéfőző és konyhalegény nem fordul.

Ha meg vagyunk győződve valakinek a hibáiról, mondjuk nyíltan a szemébe, vigyünk a nyilvánosság elé, hogy a többség törjön pálcát felette és aki bűnös, az bűnhődjön, de orozva ne támadjunk senkit.

Szaktársak! Szűnjön meg közöttünk a viszálykodás, a gyűlölet magvát ki kell közülünk pusztítani. Nekünk igazi öntudatos

munkásokra van szükségünk, nem holmi nemtörődöm-jánosokra, akik csak a zavarosban szeretnek halászni, de ha tette re kerül a sor, akkor elrejtőznek, mint a komáromi szamar.

Nekünk hátor és nyílt szívű, edzett munkások kell nevelnünk, akik a jövő proletárnemzedék igaz harcossai és védő bástyái lesznek. Ne csüggedjünk, szaktársak! Azon legyünk, hogy szervezeteink minél nagyobb és erősebbé telessük. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha szaktársainkat buzdítjuk a szervezkedésre, a kevésbé felvilágosodottakat pedig öntudatra ébresztjük és a szociáldemokrácia dicső eszméinek minél nagyobb teret hódítsunk meg és minél több elvtársat nyerjünk meg az igaz ügynek.

Szaktársak! Ne a gyűlölet fissa fel közöttünk tanyáját. Fogjunk egymással testvéri kezet. Legyünk erősek és kitartók a küzdelemben. Szervezkedjünk lankadatlan erővel és mutassuk meg mi, kávéfőzők és konyhalegények, hogy nem csüggedünk, ha az egyesületünk fel is van függesztve.

Jelszavunk: Tömörüljünk a szabad szervezetben.

Bereczky Lajos.

Bocsánatkérő nyilatkozat. Alulírott bocsánatot kérek az összes szaktársaimtól az eddig elkövetett összes hibáimért és elismerem, hogy vétettem szaktársaim és a szervezet ellen, de fogadom, hogy többé olyat nem fogok tenni, ami a szervezet szabályával ellenkezik, hanem a jövőben öntudatos munkáshoz illően viselem magamat és igaz harcossá leszek szervezeteinknek.

Bede Sándor
konyhalegény.

A dalkar köréből. Szaktársak! Három éve már elmúlt, hogy dalkarunkat megalakítottuk. Sajnos, de még eddig nem érthettem el azt az örömet, hogy szaktársaimnak egy nagy, lelkesedő csoportját üdvözölhetném a dalkarban. Ez uton hívom fel figyelmüket, hogy minél többen iratkozzanak be a dalkörbe. Minden csütörtök este 8 órákor tartjuk a rendszeres dalorákat és a jelentkező új tagok felvétele is akkor van.

Elvtársi üdvözléssel *Bereczky Lajos*
dalkari elnök.

Levelezés.

Mikor lapunkat megindítottuk, programmul ültöltük fel azt, hogy pro és kontra közlünk mindent, ami a szaktársak köréből jön.

Elvünk, hogy minden, a szervezkedés és az egyesületi élet körül folyó vita lapunk hasábjain találjon utat és kifejezést.

E vonat tehát készséggel áll a szaktársak véleményének elfogadására, rendelkezésükre.

Egy kis tanulság. A régi vezetőség bülnéről akarok egyet-mást elmondani, mert bülnös volt a régi vezetőség és búne a napnál világosabban tünt ki az elmúlt évi közgyűlésen. Szép, hogy 714 szavazó leszavazott, de sajnos, ezen számnak csak felét lehet jogos szavazatnak nevezni. Hogy miért szavazott le jogtalanul fele is, megmondom. Azon egyszerű oknál fogva, mert a volt vezetőség tudatlan, járatlan volt, az alapszabályokat nem ismerte, azokat nem tanulmányozta és amit tudott belőle, azt sem tartotta be. Humanizmusra helyezkedett és amely vezetőség erre helyezkedik, az megérdemli, hogy elcsapjék.

Ki az oka tulajdonképpen, hogy a régi vezetőség gyenge volt? Ha felvettem a kérdést, meg is felelek rá körülmenyesen.

A legfőbb ok az, hogy a fizető tagok nem törődtek a saját érdekeikkel. Ha taggyűlés volt, arra nem jöttek el. Ha taggyűlés volt, arról elmaradtak. A közgyűléstől pedig — a Jehova tudja, miért — valósággal irtóztak. De hát miért? Azért, mert öntudatlanok. (Megérdemelnének erősebb kifejezést.) Nincsenek tudatában hivatásuknak és nem képesek felgöngyelyesen az egyesületet célját.

Hiszzen éppen azoknak, akik üzletben vannak, kellene rendesen eljárni a gyűlésekre, mert ők az egyesület táplálói, fenntartói és jogos szavazói.

Ha a volt vezetőség az alapszabályokat helyesen értelmezi és nem az íróasztal fiókjában tartja, hanem szigorúan annak paragrafusai szerint jár el, akkor a renitensek nem nőttek volna a nyakára. A közgyűlésen derült ki, hogy a vezetőség milyen kötelességet mulasztott el. Itt tűnt ki, hogy a közdelem nem az elveket, hanem a rendszer harca, hanem csunya kenyérharc volt.

Szaktársak! Bár bevégződött ez a harc és ügylátszik, minden simán fog tovább folyni, de a proféták azt jósolják, hogy a közel jövőben nagy viharok néznek elébe. Hogy az a vihar be ne következze, azért az alapszabályok 4. és 5. §-ait (de a többi is) feltűnően alkalmazni kell. Mert csak az a szervezet lehet erős és nagy, ahol az alapszabályok minden pontját mindenkor szem előtt tartják. És csakis az ilyen erős szervezetnek van tekintélye és csakis ez védheti meg aztán tagjainak bármely téren az érdekeit.

Különösen ajánlatos a 7. § betartása, mely így szól:

Ha valamely tag az egyesület vagy a tagok erkölcsi vagy az egyesület tekintélye, vagy az egyesületben a vezetőség ellen be nem bizonyított okok miatt a tagok békéjét vagy az egyesület tekintélyét veszélyezteti, kizáratik.

A tisztelt új vezetőség valószínűleg le fogja vonni a konzekvenciát az utolsó közgyűlésből s nem fog a humanitás álláspontjára helyezkedni, hanem erős kézzel, az alapszabályok minden pontjának betartásával fogja vezetni a szervezetet. Ha így tesz, akkor meg lesz a tekintélye és a szervezetet nagygyá, hatalmassá fogja tenni.

Budapest. Weisz D. Dani.

VIDÉK.

Szervezetlenek. Nagyváradról a mult számunkban néhány indifferens szakmunkásnak a névtől közöltük. Ezeket most kiegészítjük a következőkkel: Takács Mihály főpincér Nagykárolyba távozott a «Magyar király»-ba. Buna Sándor főpincér Orosházára a «Központi szálloda»-ba ment.

Bártfafürdői sztrájk. Ebben az ügyben ismét egy nyilatkozatot kaptunk. Ezúttal *Riegelhaupt* József főpincér írja a következőket: «Mult hó 18-án megjelent szaklapunkban meglepetve olvastam, hogy én a bártfafürdői eseményeket ismertető által sztrájkőrönek lettem a tudósításban feltüntetve. En pedig ezt, mint a *Newyork*-étterem főpincére, a leghatározottabban megcáfolom, mert én, mint főpincér minden figyelemfelkeltés nélkül be akartam szüntetni a munkát. De amennyiben 2600 koronáig érdekeltem voltam, t. i. 1600 kor. óvadék és 1000 kor. kölcsönnyel, ez lehetetlenség volt. Azon esetre tehát, hogy a munkát beszüntessem-e vagy nem, a szaktársak egy értekezletet hívtak egybe, amely értekezleten az lett határozva, hogy én a járandó pénzem 10 nap alatt szedjem be és akkor hagyjam abba a munkát. Közbejött aztán, hogy a mellettem dolgozó szaktársaim követelése meg lettek adva és cieg-tételt kaptak a főnöktől. Miután ők ismét munkába álltak, így nekem is feleslegessé vált volna kilépnem.

Kérem ezen nyilatkozatomat a szaklapban közzétenni, annál is inkább, mert a fővárosi szaktársaim jól tudják, hogy én Budapesten mindenkor eleget tettem a szervezet követelményeinek, nem szeretném tehát, ha véleményük felélem megváltozna.»

Bártfa, 1907 július hó 28.

Szaktársi tisztelettel

Riegelhaupt József,
főpincér.

Ugyancsak a fenti ügyben még egy levelet kaptunk. Ebben pedig a *Newyork*-

étterem segédei válasznak *Better* Ede volt társtulajdonosnak. Ebben a levélben *Better*-nek több állítását megcáfolják. Többek közt igazolják azt, hogy *Better* Bártfán a személyi-izettel basáskodott, hogy egy egész ármédia csendőrt küldött a 4 sztrájkoló szaktársra. Nem igaz, hogy a szolgabírónál pártatlan közbenjárást keresett volna, mert hiszen akkor a szolgabíró nem mondtá volna azt, hogy nagyobb sztrájk esetén, minden sztrájkoló mellé egy szuronyos katonát állít.

Az is igaz, írják szaktársaink, hogy *Better* csendőrökkel akarta kivezetetni a fürdőtelepről őket és csak azon mulott, hogy a csendőrök igazságosabbak voltak *Better*-nél s nem fogadtak szót neki. Ezekután még azt jegyzik meg szaktársaink, hogy *Better* ne használja az elvtársi megszólítást, mert bártfai magaviselete nyilvánvalóvá teszi, hogy azokat az elveket, melyeket hangoztat, nem vallja őszintén. Aláírva: *Váci Imre, Stanek Lajos, Nikara Sándor.*

Nyilatkozat. Ezennel ünnepélyesen írásbeli bocsánatot kérek összes szaktársaimtól, hogy a bártfafürdői «Hungária»-étterem segédeit ittas állapotomban megsértettem. Őszintén sajnálom, hogy ez megtörtént s ígérem, hogy ez többször ismétlődni nem fog. Csakis illuminált állapotomnak tulajdonítható, hogy ez megtörtént.

Bártfa, 1907 augusztus hó.

Előtűnt:

Dékány Sándor,
Stanek Lajos,
Váci Imre,
Nikola Sándor.

Pencser Hermann,
főpincér
«Hungária»-étterem.

Szabadka. A szabadkai pincérek mult hó 26-án éjjel 2 órakor nyilvános gyűlést tartottak. A gyűlésen *Nójszék* elvtárs, a szabadkai párttitkár, ismertette a szervezkedés célját és hasznát. Hozzászólt még dr. Gruber elvtárs is. Végül elhatározták, hogy augusztus 8-ára ismét összehívják egy gyűlést, ahol már meg is fognak alakulni.

A marienbadli pincérek megállama. Mint *Marienbad*-ból írják, négyszáz pincér gyűlést tartott és elhatározta, hogy követeléseik teljesítésére záros határidőt tűznek ki s ha addig a tulajdonosok a feltételeket el nem fogadják, megkezdik a sztrájkot. A pincérek az ellátás javítását, a helyiség házában fekvőhelyet és azt követelik, hogy a felszolgáló pincér a saját asztalainál maga legyen a fizetőpincér is. Vagyis a *Revue*-szolgálat behozataláért küzdenek.

A karlsbadli pincérek értesítették marienbadli társaikat, hogy szolidaritást vállalnak velük.

Kassa. A kassai szervezett pincérek július 29-én, hétfőn éjjel szakszolgálat tartottak a munkásotthon nagy termében. Ezen a gyűlésen a már működésre jogosult egyesület alapozó munkálataira egy 3 tagú bizottságot választottak, névszerint: alelnöknek: *Damen Antal*, jegyzőnek *Magyar Tamás*, ellenőrnek *Németh Péter*, *Kovács Pált* eddigi díjazás nélküli követőtől 50 korona havi fizetéssel megválasztották továbbra is közvetítőnek.

A gyűlés kiegészítette továbbá a hiányzó szervező bizottsági tagokat is. A kassai szervezetnek ez idő szerint 180 tagja van. Reméljük, hogy az őszszel intenzívebb működés fog Kassán megindulni. Eddigi működésük eredménye, hogy Kassán ma már ügynök nincs és a szervezet munkaközvetítője kitűnően bevált.

Szeged. Szegedi szaktársaink — mint beünnepelt röviden értesíteneik, — ismét mozgalom előtt állanak. A szegedi munkások egy része nem tartja be a kollektív szerződést. *Kaas* például kijelentette, hogy őszre le fogja ismét szorítani a fizetéseket és embert is onnét vesz, ahonnan akar. Szomorú, hogy néhány szegedi szaktárs árulója lett a szervezkedésnek és ismét szövetkeztek az ügynökökkel. A legközelebb

meginduló értelmesebb mozgalom remélhetőleg el fogja őket söpörni az utból.

Siófok. Sima és eredményes elintézészt nyert a siófoki kávésszektóknak az a mozgalma, amellyel *Czenk Gyula* fizetőpincérnek Siófokról való eltávolítását célozta. Ezt a szerencsétlen, világító elmaradt embert ki kellett maguk közül kiszűbőlőniök, mert nem elég hogy nem is pincér, de oly aljas, bántó magaviselete volt, hogy azzal végig sértett minden munkást. Szavai szerint munkástársai «anarkisták», «szájaskodók», «egy tisztességes ember sincs közöttük», «csupa olyan csibészek» stb.

Kávésszektó szaktársaink tehát a kávéfőzők és éttermi segédektől támogatva, *Várady Gyula* igazgatótól *Czenk Gyula* fizető elbocsátását követelték. Követelésükhöz hozzászoltatták még azt is, hogy a szék és asztalhordás alól fellegyenek mentve, továbbá, hogy ezen mozgalomból kifolyólag senki a szezon végéig el nem bocsátható. *Várady Gyula* igazgató dicséretére legyen mondva, ezen követeléseket minden habozás nélkül aláírta, sőt annyira lojális volt eljárásában, hogy felkérte a szaktársainkat, miszerint válasszanak maguk közül bizalmiférfit, ki az üzletben előforduló sérelmeiket előadja hogy intézkedjék annak orvoslásán. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy ő csak szervezett embereket kíván, kiktől a legszebb egyetértést reméli, hogy a megelégedés kölcsönös legyen. Van azonban az üzletben két felírónó, kik a humánus és jóakaratu igazgató eljárásával szembehelyezkedve, az elcsapott fizetőpincér iránti szeretlemből annyira vetemedtek, hogy ma mindenképp a győztes szaktársaink ellenére dolgoznak. Jussom azonban észbe Etlának és Juliskának, hogy jön meg kutyára dér. Meg fogjuk őket találni Budapesten, ha ugyan lesz bátorságuk szezon után a fővárosba jönni.

Trencsénváralja tudósítónk jelenti: Folyó hó 1-én a *Messinger*-féle vendéglőben, amit *Grosz J.* Jenő bír bérben, az éttermi segédek, számszerint 8-an sztrájkba léptek. A munka beszüntetésére az adott okot, hogy a «nassága» még mindig abba a korba képzelte magát, amikor még a pincérek Fejbőlöntő Jánosok voltak és kezes bárány módjára tűrték azt, ha mosdatlan szájjal sértegetik őket, mert nem volt meg az a védőbástya, melyet jelenleg szervezkedésük révén magunknak biztosítottak. A rövid ideig tartott sztrájk eredménye a következő: az eddigi 30 korona helyett 40 korona havi fizetés; borfiunknak az eddigi 16 korona helyett havi 24 korona; tiszta lakás, valamint tisztességes bánásmód. Hiába futott *Grosz J.* Jenő felesége uszítására a fürdőbiztoshoz, szaktársaink összetartásának meg lett a gyümölcse, melyet a fenti sorok igazolnak.

Ugyancsak a munkálató durvasága idézte elő folyó hó 3-án a *Messinger*-kávéházban a felírónók és felszolgálónók sztrájkját. A sztrájkra az adott okot, hogy a kimérésben alkalmazott felszolgáló nő, azért, mert a törékeny leltárért nem akart felelősséget vállalni, *Messinger ur* (?) durván megsértette, mire a többi, ott alkalmazásban lévő felírónók, valamint a felszolgáló nők — sértett kartársukkal szolidaritást vállalva — sztrájkba léptek, melyet támogattak az ottani elvtársak.

Messinger ur (?) látva alkalmazottainak önszeretását, kénytelen volt sértéseit vissza vonni és megígérni, hogy jövőben tisztességesen hangon fog alkalmazottaital beszélgetni, valamint a leltár felelőssége alól felmentette a kimérésben alkalmazott nő. A szolidaritást csak egy felírónó törte meg, névszerint *Simon Ida*, kit a szervezett munkásság figyelembe ajánlunk, mint olyat, aki főnökének nyalakodásával akar imponálni.

E két példa is igazolja azt, mit mi már annyiszor megírtunk, hogy a munkásság összetartásának kell, hogy meg legyen az eredménye, mint e két esetben is meg volt.

SZEMLÉ.

Kőrösparti Szodoma. A bibliaiban ugyan Szodomát Gomorra városával együtt szokták említeni, mint olyan városokat, amely városokat az ur, tudniillik a felségs ayaaristen, haragjaival a földszínéről eltörölte, mert a benne lakó emberek a két várost a bűnök tanjárává tették. Ha az ayaaristen azért tette, hogy ezzel a bünt ostarozza, ugy mi vele teljesen egyetértünk.

Nagyvárad városában is van egy ilyen Szodoma és csak azért emlíjük magányosan, mivel ezidő szerint párja nincs (Szabó-féle vendéglő, tulajdonos Bors János, volt nagyváradi pincéregyleti alelnök). Ebben az üzletben ezideig pincérek voltak alkalmazva, de miután a pincérekkel a nevezett tulajdonos olyan üzletet nem csinálhat, mint a leányokkal «női kiszolgálás» címén, leányokat alkalmaz üzletében, elősegítve az aranyifjúságot és öreg urakat a venerikus bánalmak megszerzésében.

Nekünk pincéreknek ehhez igazán nem volna semmi közünk, ha ebben a tényben érdekeinket nem látnánk megsértve, de miután az ex-alelnök eme ténykedése existenciánkban támad bennünket, felhívjuk a főkapitány ur figyelmét ezen körülményre.

Nagyvárad városának az ayaaristénét Gerő Árminnak hívják, lévén ő a főfrendörkapitány és mint ilyen ő sem tehet egyebet, mint dicső elődjé, aki a világot megteremtette, ha csak azt nem akarja, hogy őt kisebb urnak tartsuk, mint az öreg istent.

Legépültebb a dologban az, hogy ezt a rendőrség tőszomszédságában megüriük.

Bojkottált fürdőorvos. Az elmúlt hét folyamán a Félix-fürdőben Anna-bált tartottak. Nevezett fürdőnek egy Matolay Károly névre hallgató orvosa is van. Ez az ur táncszíni közben egy borfiut azért, mert nem az ő asztalához sietett szolgálatait felajánlani, bármilyen furcsán is hangzik, pofonvert. Igazán jellemző, hogy egy orvos, akiről feltételezzük, hogy az orvosi fakultásn hallgató volt, kiáll a koremsa közepére épp úgy, mint falun a duhaj legények szokták és elordítja magát, ki a legény a csárdában. És uram bocsá nem olyan kiadófelet keres magának, akivel szemben virtus lenne a nagy bátorságát kimutatni, hanem egy pincéretanulót, jó előre biztosítva magát arról, hogy a pofont vissza ne kapja. Hej pedig nagyon is rászolgált volna.

Párba a dologból kifolyólag nem történt, pedig a borfiu provokálta a doktor urat. A doktor ur megtagadta az elégtételadást, mert félt, hogy segítéket nem fog kapni ehhez az egyetlen párvialdhoz.

De nem úgy ám a pincérek. Ma már ők is tudják, hogyan kell elégtételt venni az ilyen hős vitézek. A dolog igen egyszerű, bojkott alá helyezték a doktor urat. A fatális eset óta a hős doktor szobájában étkezik és a szobaleányának a felszoigálásával kell megelégednie, mert az egész fürdőtelepen nincs pincér, aki őt kiszolgálja.

Matolay Károly doktor urat, aki ilyen módon vél pácienseket szerezni, figyelmébe ajánljuk a szervezett pincéreknek.

Tizenötöves szervezkedésnek eredményeiről küldi szét jelentését a német szakszervezetek tanácsa. A szövetségek száma 1890-ben csupán 2 volt és 1905-ben már 64-re szaporodott. A szakszervezetek tagjainak száma 277 ezer 659-ről 1 millió 344 ezer 803-ra növekedett. Az összes szakmákban 1890-től 1905-ig 11 ezer 370 sztrájk és kizárás volt, amelyekben 1 millió 401 ezer 283 ember vett részt. Az egyes szakmák a sztrájk alatt a segítségére a következők összegüket fordították:

Építőmunkások 20 millió 771 ezer 412 korona 76 fillért. Vas- és fém munkások 9 millió 418 ezer 712 korona 28 fillért. Famunkások 6 millió 812 ezer 072 korona 45 fillért. Szabómunkások 2 millió 405 ezer 822 korona 97 fillért. Szállító és fuvaripariak 2 millió 511 ezer 775 korona 89 fillért. Papírpap 2 millió 354 ezer 393 korona

22 fillért. Élelmezési munkások 1 millió 043 ezer 910 korona 82 fillért. Keramiai munkások 1 millió 587 ezer 995 korona 14 fillért. Bőripari munkások 673 ezer 304 korona 58 fillért. Bányamunkások 1 millió 415 ezer 307 korona 21 fillért. Szövőipari munkások 3 millió 29 ezer 764 korona 12 fillért. Gyári munkások 1 millió 253 ezer 217 korona 22 fillért. Kertészek 30 ezer 298 korona 32 fillért. Borbély és fodrász 7 ezer 821 korona 45 fillért. *Vendéglői alkalmazottak 2 ezer 307 korona 79 fillért.* Polgári zenészek 534 korona 69 fillért.

Ezen jelentés alapján sztrájkokra és kizárásra 43 millió 351 ezer 708 korona és 98 fillér fizettetett ki.

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázatok.

1. A «Budapesti Pincér-Egylet» (VIII. ker., Stáhlly-utca 7.) körhelyiségének körkezelői állása megüresedvén, annak betöltésére alulírott elnökség nyilvános pályázatot hirdet.

A felszolgáláshoz szükséges leltár (konyhaleltár is) az egyesület tulajdonát képezik, így annak beszerzése felesleges.

2. A pénzbeszedői állás is üresedésben lévén, annak betöltésére is nyilvános pályázatot hirdet.

3. Az egyesület munkaközvetítő irodájában egy ügyvezetői állás is üresedésben lévén, annak betöltésére szintén nyilvános pályázatot hirdet.

Az állás feltételei az ily munkakörrel járó teendők feltétlen ismeretét, levelezés stb. képességeket, valamint a helyi viszonyok ismeretét.

Ezen állások elnyeréséért pályázhatik minden szervezett éttermi segéd.

Minden egyes állásra kimertő felvilágosítást ad a titkári hivatal. Az elnökség.

Felszólítás. Kérem azokat az éttermi segéd elvtársakat, akik *majusi jelvényt és emléklapot* kivettek s eddig még nem számoltak el, hogy 10 napon belül elszámolni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben névleg lesznek felszólítva. Elszámolni lehet a bizalmiférfi ülésen és Schönherr elvtársnál.

Jegyzőkönyv, felvettett a kávésegédek 1907. évi július 30-án tartott első választmányi ülésén.

Jelen voltak az elnök és pénztároson kívül az egész választmány.

Neumann Izidor ü. v. alelnök megnyitja az ülést és üdvözlő a választmányt.

Napirend előtt Berger Béla bejelenti, hogy Krausz Ferenc a közgyűlésen használt sértő kifejezését helyre akarja igazítani. — A választmány úgy határoz, hogy az ülés végén meghallgatja Krausz Ferencet.

Napirend előtt Csillag Béla bejelenti lemondását a számvizsgálói tisztségéről. — A választmány a lemondást nem fogadja el.

Elnök bemutatja Hajduska József lemondó levelét. — A választmány ezt a lemondást sem fogadja el.

A napirend első pontja: Farkas volt alelnök által kezelt pénzek átvétele. *Falatkay Győző* ellenőr jelenti, hogy a pénztárt átvenni nem lehetett, mert sem a régi, sem az új pénztáros nincs itthon. Azonban Farkas által kezelt pénzek hiány nélkül átvették, miről a felvett jegyzőkönyv tanuskozik. Az átvételi jegyzőkönyv esatolva lett a jegyzőkönyvhöz. Alidarták: Krausz Miksa főkönyvelő, Keszev Flóris elnök, Falatkay Győző ellenőr, Farkas János v. ü. v. alelnök, Neumann Izidor alelnök, Weisz D. Dani v. ellenőr. — A választmány az ellenőr jelentését tudomásul veszi.

A napirend második pontja: Tagfelvétel. Neumann elnök jelentése folytán a választmány a következőket veszi fel: Schick Adolf, Schmied János, Szalay János, Breier Mór Károly, Heimann József, Steinitz Manó, Blan Ignác. Elutasítottak: Helez József, Reiszfeld Gedeon és Bngesch Lajos.

Elnök előterjesztést tesz az alapszabálymódosítás feltérjesztésére vonatkozólag, valamint a tagdíjnyújták megváltoztatására és az alapszabályok ki-

nyomatása tárgyában. — A választmány az alapszabály feltérjesztésével megbizsa az elnökségre, valamint az alapszabályok kinyomatására is megadja az engedélyt. A tagdíj-nyújtákra vonatkozólag a választmány úgy határoz, hogy az ü. v. alelnök, az ellenőrök és a számvizsgáló bizottság együttesen dolgozzanak ki egy tervezetet és azt terjeszték a választmány elé.

Háznagnak ajánlja lelték: Brucker Emil, Farkas József és Klein Samu. Elnök a jelölték fellett szavazást rendel el, melynek eredménye, hogy Farkas József 11 szóval 9 ellenében háznagnak választott.

Elnök a könyvtár kiegészítésére, a könyvek beszerzésére tesz előterjesztést. — A választmány megbizsa elnököt a könyvek előjegyzésével és a költségvetés elkészítésével, melyet aztán bemutatni kíván.

Farkasnak a szaklap szubvencionálására tett előterjesztését a választmány elfogadja és azt évi 1200 koronában állapítja meg.

Következett Brucker Emil, Schwarz Samu, Pollák Sándor, Farkas József, Hiltzinger József és Berger Béla választmányi tagok azon írásbeli indítványának tárgyalása, amelyben a segédügyvezetői állás betöltését Krausz Ferencel indítványozzák betölteni. — A választmány elhatározza, hogy Krausz Ferencet erre az állásra augusztus 1-től kezdve kinevezi.

Crujts György a pénzbeszedői állásra nyújtotta be pályázatát. — A választmány ezt nem tárgyalja, mert pénzbeszedőre ezidőszent szükség nincs.

Krausz Ferenc a közgyűlésen mondott szavát igazihelyre és kijelenté, hogy ő a szavazatszedő bizottságot sérteni nem akarta. Farkas József a szavazatszedő bizottság nevében a kijelentést tudomásul veszi és ezzel megelégszik.

Elnök az ülést bezárja.

Jegyzőkönyv. Felvettett a Budapesti pincéregylet (éttermi segédek) 1907 július hó 30-án tartott rendkívüli választmányi ülésén.

Elnök: Varga István.

Jegyző: Bakos Gyula.

Napirend:

1. Jegyzőkönyv.
2. Félévi pénztári kimutatás.
3. A szaklap ügye.
4. Titkárválasztás.
5. Körkezelő ügye.
6. Indítványok.

Elnök a határozatképességet megállapítja, az ülést megnyitja és miután az ügyvezető titkári állás betöltése nincs, a jegyzőkönyv vezetésére Bakos szaktársat kéri fel.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatik és hitelesítettik.

Elnök bemutatja a július hó 8-án felvett jegyzőkönyvet, megállapítja, hogy az nem fedt teljesen az ülés lefolyását, indítványra a választmány elrendel annak törlesztését és az új jegyzőkönyv felvételét.

Elnök bemutatja a folyó év első feléről készített pénztári kimutatást.

A választmány hitelesíti és annak a szakközlönyben közzétételét elrendeli.

Elnökség bejelenti a Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szerkesztősége és kiadóhivatala szóbelileg ajánlatot tett arra, hogy egyesületünk a lapot válassza hivatalos lapjává és az egyesület a szerkesztőségben is képviseltesse magát.

Heurigs szaktárs hozzájárása után a választmány egyhangulag kimondja, hogy a Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szaklapját hivatalos lapjává választja, annak szerkesztőségében a titkári teendőkkel megbízott szaktársunkkal képviselteti magát.

Elnök bejelenti, hogy Kozma Zsigmond egyesületi hivatalnok szolgálatra jelentkezett, távollétét orvosi bizonyítványval igazolta.

Javasolja, hogy Kozmát bizza meg a választmány a titkári és adminisztratív munkálatok elvégzésével. A választmány ezt elfogadja.

Elnökség bejelenti, hogy Khogler Győző körkezelő években keresztül oly hanyagul teljesíti kötelességét és többszöri megintés dacára sem alkalmazkodik az elnökség utasításaihoz, úgy, hogy eljárása az egyesület károsodását vonja maga után, javasolja Khogler elbocsátását.

Weisz József, Egyed Gyula, Bakos Gyula és Vig József választmányi tagok felszólalása után a választmány egyhangulag úgy határozott, hogy Kho-

ler Gyözőt elbocsátja és az állás betöltése iránti lépések megtételére az elnökséget utasítja.

Bakos Gyula könyvtáros hivatkozva korábbi választmányi határozatra, melyben a könyvtár végleges rendezését és könyvek bevásárlását határozta el, egyben bemutatja a vásárlandó könyvek jegyzékét.

A választmány megbizta a könyvtárost az elnökséggel egyetemben a vásárlandó könyvek beszerzésével, annak fizetési feltételeinek megállapításával és könyvtár végleges rendezésével.

Elnök bemutatja a gyógyszeres, valamint az iró-gépgyár fizetési felszólításait.

A választmány azok kiállítását elrendeli, Berkes Vilmos beteg szakúrnak 10 koronát utalványoz.

Több tárgy a jövő ülésre marad. Elnök az ülést bezárja.

Bakos Gyula, jegyző.	Kmf.	Varga István, elnök.
-------------------------	------	-------------------------

Figyelem! Mindazok a kávésegedék, akik a szakszerveületből könyveket vittek el, kéretnek azt visszaszolgáltatni könyvtárrendezés céljából.

A Budapesti Pincér-Egylet pénztári kimutatása 1907 január 1-től 1907 június hó 30-ig:

Bevétel 1907 január hó.		Korona
Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	269.57
Tagsági és beiratási díjakból befolyt	--- --	1885. --
Kártya, teke és ital fogyasztás után befolyt	--- --	647.87
Segélyalapra és különféle bevételekért	--- --	62.99
Magyar-Osztr. és Leszámitoló Banktól pénzfelvételei	--- --	420. --
Összesen		2985.43

Kiadás 1907 január hó.		
Személyzefizetésért	--- --	1072.80
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	419.11
Kártya és ital beszerzésére	--- --	35.38
Betegsegügyi és temetkezési költségeikért	--- --	765. --
Szakközönytől költségei és hirdalok beszerzése	--- --	274. --
Művek beszerzéséért	--- --	120. --
Gyógyszerköltségeikért	--- --	10.41
Pénztári maradvány	--- --	288.73
Összesen		2985.43

Bevétel 1907 február hó.		
Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	288.73
Tagsági és beiratási díjakból befolyt	--- --	3018. --
Kártya- és tekejárték-díjakból befolyt	--- --	329.20
Magyar-Osztr. és Leszámitoló Banktól pénzfelvételei	--- --	1500. --
Fogyasztási ületek itaok után	--- --	73.65
Összesen		5195.26

Kiadás 1907 február hó.		
Személyzefizetésért	--- --	995.50
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	363.30
Gyógyszer, betegségügyi és temetkezési költségeikért	--- --	894.32
Kártya és ital beszerzéséért	--- --	77.82
Házbér, II. negyed	--- --	1134.25
Szakközönytől-költségéért	--- --	295. --
Pénztári maradvány	--- --	1464.06
Összesen		5195.26

Bevétel 1907 március hó.		
Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	1464.06
Tagsági és beiratási díjakból befolyt	--- --	2231.40
Kártya, teke és ital fogyasztás után befolyt	--- --	450.85
Tartalékalapra befolyt	--- --	39. --
Összesen		4235.31

Kiadás 1907 március hó.		
Személyzefizetésért	--- --	1290.62
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	505.40
Gyógyszer, betegségügyi és temetkezési költségeikért	--- --	780.44
Szakközönytől költségei és hirdalok beszerzéséért	--- --	260. --
Kártya és ital beszerzéséért	--- --	234.42
Pénztári maradvány	--- --	1164.43
Összesen		4235.31

Bevétel 1907 április hó.		
Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	1164.43
Tagsági és beiratási díjakból befolyt	--- --	955. --
Kártya, teke és fogyasztás után befolyt	--- --	506.30
Segély- és tartalékalapra befolyt	--- --	4841.80
Összesen		7537.59

Kiadás 1907 április hó.		
Személyzefizetésért	--- --	1257.76
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	1058.25
Segélyalap és rendkívüli segélyért	--- --	1680.50
Fogyasztás és kártyabeszerzéséért	--- --	127.18
Gyógyszer és betegségügyi	--- --	554.68
Szakközönytől költségei és hirdalok beszerzéséért	--- --	174.70
Pénztári maradvány	--- --	2687.52
Összesen		7537.59

Bevétel 1907 május hó.

Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	2087.52
Tagsági díjban és beiratási díjban befolyt	--- --	1565.20
Teke, kártya és fogyasztás után befolyt	--- --	268.64
Magyar-Osztr. és Leszámitoló Banktól pénzfelvételei	--- --	700. --
Összesen		5221.36

Kiadás 1907 május hó.

Személyzefizetésért	--- --	1266.30
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	2123.55
Házbér, II. negyed	--- --	1050. --
Gyógyszer, betegségügyi és temetkezési költségeikért	--- --	176.92
Tagdíjvisszatérítés	--- --	4.40
Kártya és ital beszerzése	--- --	59.42
Pénztári maradvány	--- --	536.37
Összesen		5221.36

Bevétel 1907 június hó.

Pénztári maradvány a múlt évről	--- --	536.37
Tagdíjakból és beiratási díjakból befolyt	--- --	2136.80
Kártya, teke és fogyasztás után befolyt	--- --	374.36
Magyar-Osztr. és Leszámitoló Banktól pénzfelvételei	--- --	400. --
Összesen		3447.53

Kiadás 1907 június hó.

Személyzefizetésért	--- --	1106.12
Gyógyszer, betegségügyi, rendkívüli segély	--- --	251.15
Általános és helyeszköző költségeikért	--- --	899.10
Kártya és ital beszerzéséért	--- --	47.48
Magyar-Osztrák és Leszámitoló Bank befizetéseikért	--- --	400. --
Pénztári maradvány	--- --	743.68
Összesen		3447.53

Szerkesztői üzenetek.

K. A., Budapest, T. elvtárs! Beküldött kérdő pontjai felett a vitát megindítani jobb belátásunk illja. Elismerjük, hogy igaz szociáldemokrata érzelmei diktálják Önnek azt, hogy ezek kérdések felett határozott véleményeket kapjon. És azt én meg is kapnám, még pedig túlnyomó többségben önnek kedvezően, de ezzel az ügy elintézve nem lenne, sőt újabb bonyodalmakra, újabb vizslálya nyujtana bőseges alkalmat. Nekünk pedig most nem erre van szükségünk. Nagy munka előtt állunk és azt vesztélyeztetni civódással nem lehet, nem szabad. A haladás szekere — mint ön is tudja — el fogja tiporni mindazokat, kik külöjébe kapaszkodnak. Bizunk öket sorunkra.

Egyéb dolgokkal azonban sziveskedjék lapunkat megkeresni. Üdvözlét!

Trenk A. Emil »Opera« vendéglője az Andrassy-uton az »Opera« kávéház mellett, amely egész éjjel nyitva van, a kávésegedék főtalálkozóhelye.

Pincér-cipők csak Serény Zsigmondnál, VII., Erzsébet-körút 36 kaphatók. Ajánljuk szakúrnainknak erre vonatkozó hirdetésünket.

Felelős szerkesztő: Farkas János.
Kiadó: A lap-bizottság.

VILÁGOSÁG KÖNYVTÁRA R. T. BUDAPEST, VII., NYÁR-UTCA 1.

Éremmel több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. St. Louis Grand Prix.

Külföldi utazáson kérem mindenütt Szt. Lukácsfürdői

KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-FORRÁS szénnnyal te-
vize hasznos ital étvágyzavaroknál és ósmóltal nehézségeknél. A leg-
tisztább és legesetesebb asztali és borvíz. Híhatós szomi-
csillagok. — Védőre és külföldre fuvardíjmentes szállítva. — Kéren
áregyzési, szénnnyaltes-émlékiit töltés és erdelbeti, mely hasonló
nyuhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Gallen vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútvallelat Budán.

Pincér-cipész.

25 év óta olismert pincér-cipész.

Révai Fülöp.

Ezen a téren versenyen kívül álló.

Üzlet: Budapest, VII., Wesselényi-utca 31.

Kész üzleti cipők raktáron tartanak.

Levelözlop általi meghívásra azonnal jövök.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém tisztelt szakúrnaimmal tudatni, hogy **József-utca 9. szám alatti kerthelyiséggel és tekepályával ellátott vendéglőt** átvettem. Kérem a t. szakúrnak szives támogatását.

Magyar és olcsó konyha s jó borok.

Tisztelettel

Sághy József.

Ablaktisztítást, olajozást, padló-beereseztést, kefélet, valamint csillár-és papirkárpit (tapéta)-tisztítást s minden e szakmába vágó munkákat megbízható és szolid árak mellett elvállalunk.

Budapesti szoba- és ablaktisztító munkások szövetkezete.

Iroda: VII., Huszár-utca 10.
Telefon 1400. Telefon 1400.

A szakúrnak figyelmébe!

Ajánljuk

Hermann Gyula

férfiszabómestert

Budapest, VII., Erzsébet-körút 29, ki már 14 év óta csakis pincérek szabója és jó izléséről már számtalanszor elismerésünket kérdelem.

Jó szabás! Olcsó árak!
Kész üzleti ruhák raktára.

A KRISTÁLY-forrás

szénnnyal teletöltött ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál és ósmóltal nehézségeknél. A leg-
tisztább és legesetesebb asztali és borvíz. Híhatós szomi-
csillagok. — Védőre és külföldre fuvardíjmentes szállítva. — Kéren
áregyzési, szénnnyaltes-émlékiit töltés és erdelbeti, mely hasonló
nyuhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Gallen vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútvallelat Budán.

A világhírű francia

DELBECK & Co.

reimsi pezsgőborgyár és a
müncheni Hofbräu

magyarországi főlerakata.

Válogott fűszerárak, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgőborok, rum és tea, likőrök, sajt, vaj, kassai és prágai sonka, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára

Brázay Kálmánnál

Muzeum-körút 23.

Pincérek borbélyai! Pincérek fodrásza!

Gross Simon

fodrászterme

Budapest, VI., Petőfi-utca 3.

A leghíresebb, legnagyobb, legszolidabb, leg-
régibb pincér-fodrász.

Rondes árszabály! Népszava!
Akiné a haja őszül és aki nyílt feketét a csinos megjelenésre és a fejbőr ápolására, annak **Gross Simon** fodrásztermet állandóan látogatni kell.
Modern kiszolgálás! Tisztaág!

Szt-Lukácsfürdő Kutvállalat Részv.-Társaság, Budapest-Buda.

Néhány szakértői vélemény.

Frohners Hotel Imperial, Wien.

A Kristály asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik.

Rühling, igazgató.

Restaurant Karl Hiller, Berlin, NW. Unter den Linden 62—63.

A Kristályforrás ásványvíz vendégeimnél igen kedvelt és szállitmányaik mindig a legjobb állapotban érkeznek meg.

Louis Adlon, tulajdonos.

The Savoy Hotel, London.

A Kristályforrás ásványvizet kitűnőnek találok, úgy tisztán magában, mint borral vegyítve.

Henry Prüger, vezérigazgató.

The Splendid Hotel, Ostende.

A Kristályforrás ásványvíz a legkitűnőbb és vendégeinknek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizekét Ostendében.

Charles Vdsárhelyi, igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. udvari gazdasági hivatal, Wien.

A Kristályforrás igen kellemes ízű és üdítő italnak találtatott.

*Franz v. Worlitzky,
cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.*

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló Intézete

a Kristályforrás ásványvizét tiszta, bomlási anyagoktól egészen mentes- és chemical szempontból egészségesnek minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv,

a kolozsvári egyetem egészségtan tanára, az 1902. XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek bakteriológiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában legtisztábbnak a Kristályforrás ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete

a Kristályforrást nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tiszta, calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

A magy. kir. belügyminiszter

1906 március 6-án kelt 22.882. számú határozatából: A Kristályforrás közegészségügyi szempontból mint élvezeti víz kitűnő és rendkívül értékes.

Az Országos Közegészségügyi Tanács

a Kristályforrást helyes és tisztán való kezelése folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatottak minősítette.